

— Magam is, munkatársaim is tehát ilyen vegyületek előállításán fáradoztunk. *Kahn, Berthelm, Schwitz* és *Benda* urak, az asszisztenseim a *Speyer*-házban összesen 605 ilyen arzén-vegyületet fedeztünk föl, melyek egyike sem felelt meg tökéletesen a célnak. Persze minden egyes vegyületet úgy tokszikológiai, mint terápiai tekintetben alaposan ki kellett állat-kísérleteken próbálnunk, hogy tropiáját megismerjük. Sok állatkísérlet, tehát rengeteg fáradtság és rengeteg pénzáldozat voltak egyelőre az eredmények. Látszólag csak ez. De volt más eredmény is, tudniillik minden egyes vegyületnél egy újabb és újabb célzasi hibát tudtam eliminálni, míg végre a 606-os preparátum teljes nevén a

dimethyldioxiarsonobenzoldichlorhidrat

alaposan, hajszálnyira a centrumba célzott.

— Midőn Hata, egyik legzseniálisabb munkatársam, a híres japáni tudós, Kitasatonak mintegy két év óta nálam dolgozó asszisztense, a legelső állatkísérletek után, melyeket a 806-tal végzett, jelentette, hogy a földadat megvan oldva, akkor kezdődött csak az igazi munka. Másfél esztendeig folytattam a kísérletezést vérbajjal inficiált állatokon s csak ezután, midőn több ezer egybevágó gyógyult állat-esetem volt, fordultam a klinikusokhoz, hogy szeremet próbálják ki a humanoterápiában is.

(*Ehrlich-szérum Nagybecskereken.*)

Nagybecskerekéről jelentik: *Iványi* Mór dr. nagybecskereki orvos napokban a vérbaj tanulmányozására Németországba utazott. Utközben *Iványi* dr. kiszállt Frankfurtban s július hó 5-én fölkereste *Ehrlich* tanárt. A világhírű tudós szívesen fogadta a magyar orvost s elmondotta, hogy a világ minden részéből milyen ostromnak van kitéve a szérumért, de neki jelenleg mindössze ötven tubusa van már, ami ötven injekcióra való. Azután beszélt a szérumról s előadta, hogy szerének fölfedezése hosszú éveknek a munkája. Lépésről-lépésre haladva jutott el annyira, hogy a mai gyógyszert nyerte. Ami szérumának hatását illeti, arra nézve kijelentette, hogy a szer a legjobb eredménnyel járt a szifilisz tertiar, vagyis a legsúlyosabb eseteiben, amikor már a jód és a higanykezelés sem használt, továbbá friss fertőzéseknél, amelyek rögtön a fertőzés után kezelés alá kerülnek. Olyan esetekben, ahol már a jóddal és higanyval gyógykezelés történt, a szert még ritka esetben alkalmazták s így erről nem szólhat, de bizonyos, hogy a szer itt sem lehet ártalmas. Hogy a szer ártalmas volna, arról eddig egyetlen esetben sem kapott jelentést, a jövőre nézve pedig senkisémondhat bizonyosat. A szerrel való kezelés tanulmányozására *Ehrlich* dr. a magyar orvost Berlinbe utasította *Wechselmann* tanárhoz, aki a legnagyobb beteganyaggal rendelkezik. A szert általános kezelésre csak akkor engedi, ha legalább három-ezer kezeléssel kedvező jelentést kap. *Iványi* dr. kért a szérumból és *Ehrlich* dr. a magyarok iránt érzett szimpátiájának kifejezésére adott is kilenc tubus szérumot, bár hozzátette, hogy ezzel most másokat rövidít meg. Egyben azonban reverzálist kellett *Iványi* dr.-nak aláírnia, hogy minden egyes kezeléssel jelentést küld *Ehrlich* tanárnak.

Fekete Ipoly ünneplése.

(*Saját tudósítónktól.*) A tanárt és az embert ünnepelték ma *Fekete Ipoly*-ban mindazok, akiket akár barátság, akár más kötelékek fűznek hozzá. Az ünneplés csöndben, minden lármával folyt le a legnépszerűbb kegyesrendi tanár otthonában. Alighogy néhány nappal ezelőtt a *Delmagyarország* révén kitűdött *Fekete Ipoly* féltve őrzött titka és főleg az, hogy a nyilvános jubilálás elkerülése miatt vezette félre a múlt évben a tanári működésének ideje iránt érdeklődőket, rögtön összeállt egy lelkes bizottság a barátok köréből és elhatározta, hogy ha már a nyilvános jubilálással elkéstek, legalább most, tanári működésének huszonhatodik évében ünneplik meg a negyedszázados évfordulót. Amilyen egyszerűen, simán kezdődött az ünneplés mozgalma, épen olyan zajtalanul folyt is le *Fekete*

Ipoly jubilálása. Már napokkal ezelőtt igen sokan keresték föl, hogy szeretettüknek és tiszteletüknek kifejezést adjanak. De legnépesebb volt *Fekete Ipoly* lakása a mai napon. Megjelent nála *Szeged* társadalmának egész előkelősége, megjelentek a volt tanítványok, akiknek talán a legjobban örült. A távollevők közül sokan üdvözlő-táviratban, vagy meleghangú levélben gratuláltak. Délfelé hatalmas virágcsokrot hozott a város huszára egy levél kíséretében. A polgármester küldte. Maga *Fekete Ipoly* sehogy sem akarta komolyan venni az ünnepeltetést. Mint a jó házigazda, aki örül a vendégeinek, járt-kelt az ünneplők között, kinnálgatta őket, majd boldog örömben uszó arccal fogadta a minden percben érkező újabb tisztelegőket.

A hangulat mindvégig vidám és bensőséges volt. Olyan, amilyen csak megnyilvánulhat azzal szemben, akit mindenki szeret és aki — nem akart jubilálni.

NAPI HIREK

A szegedi egyetem.

(*Saját tudósítónktól.*) Félhivatalosan jelentik: *Demeczky* Mihály udvari tanácsos három évvel ezelőtt megbízást kapott *Apponyi* Albert akkori közoktatásügyi minisztertől, hogy a Magyarországon fölállítandó új főiskolák ügyében elaborátumot dolgozzon ki. A tervezet most készült el és öt egyetemet javasol: *Pozsony, Debrecen, Kassa, Szeged* és *Pécs* városoknak. Ezenkívül műegyetemet *Temesvárnak*.

Az elaborátumnak *Szegedre* vonatkozó részében *Szegeden a rendes egyetem keretében orvosi fakultást javasol, bár itt még megfelelő kórház nincsen.* A miniszterek magukévá tették az elaborátumot s a legközelebbi minisztertanácson fogják tárgyalni.

A szegedi honvédkerületi parancsnokság új székhélete.

(*Saját tudósítónktól.*) A második számú szegedi honvédkerületi parancsnokság ezidő szerint a *Tisza* Lajos-körut és a *József* főherceg-tértől határolt négyszögletes nagy épületben, az ugynevezett tisztipavillonban székel. Ez az épület azonban most már nagyon is szűk a nagykiterjedésű, igen sok al- és mellérendelt hivatallal rendelkező parancsnokság számára és illetékes körökben komolyan tárgyalnak afelől, hogy a parancsnokságnak új, megfelelő székhépetet szerezzenek.

Értesülésünk szerint már ki is van szemelve az új székház. Tárgyalások folynak illetékes körök és *Raichl* I. Ferenc szegedi műépítész, építési vállalkozó között, *Raichl*nek a *Szentháromság-utca* és a *Gizella-tér* sarkán immár fölépített hatalmas kétemeletű modern bérházának a teljes kibérlésére. Az új palota, melyen most folynak a befizetési munkák, még ebben az évben el lesz foglalható. A nagy épület földszintjén üzlethelyiségek vannak, amelyek már bérbe is adtak, a két emelet összes helyiségei pedig teljesen megfelelők lesznek a honvédkerületi parancsnokság hivatalai részére. Ugy tudjuk, hogy *Raichl* I. Ferenc ajánlata már a honvédelemügyi minisztériumban van s afölött tárgyalás folyik. Az ilyként fölszabaduló tisztipavillon könyvtárak és raktárhelyiségek célját fogja szolgálni. Hogy a pavillon kicsiny és mostani céljának nem felel meg, mutatja, hogy a honvéd dandárparancsnokságot onnan ki kellett telepíteni a Földvár-utcai László-féle házba. Az új *Raichl*-féle palotában jut hely bőven minden hivatal részére. Hangsúlyoznunk kell, hogy a honvédkerületi parancsnokságnak új székházba való helyezése pozitív terv, a *Raichl*-féle ház bérbevétele azonban még nem befejezett dolog.

— **Burián báró audienciája.** *Bécsből* jelentik: *Burián* báró közös pénzügyminiszter ma délből egy órákor külön kihallgatáson jelent meg a királynál.

— **A banktárgyalások.** A „Fremdenblatt” jelenti: *Bilinski* lovag pénzügyminiszter vasárnap Budapestre utazik, hogy ott *Lukács* László magyar pénzügyminiszterrel a bankkérdésről tárgyaljon. Hogy milyen eredménye lesz eme konferenciának, azt ma — természetesen — nem lehet megmondani. De úgy látszik — mint halljuk — nincs kizárva, hogy a tárgyalások a tanácskozással annyira előrehaladnak, hogy azután megkezdődhetnek újból a szakreferensek tárgyalásai. A mi értesülésünk szerint ez az eventualitás egyáltalában nincs kizárva, noha számolni kell azzal, hogy a tárgyalást el kell halasztani egész őszig.

— **Politikusok birtokukon.** Ma d. u. *Khuen-Héderváry* miniszterelnök *Hédervárra, Apponyi* Albert gróf *Eberhardra, Tisza* István gróf pedig *Gesztre* utazott. *Berzeviczy* Albert is ma utazott el a fővárosból. A politikusok hétfőn térnek vissza.

— **Bizottságok ülése.** A képviselőház közgazdasági és pénzügyi bizottsága csütörtökön, az összeférhetetlenségi bizottság pedig kedden tartja ülését.

— **A szegedi szobrok.** Pénteken este érkeztek meg a fővárosi művészek *Szegedre*. *Lázár* György dr. társaságában egyenesen a *Széchenyi-térre* hajtottak, ahol megsejmelíték a *Deák* Ferenc és *Széchenyi* István szobrainak helyét. *Schulek* Frigyes is, *Strobl* Alajos is igen megfelelőnek tartja a *Deák*-szobor részére a *Széchenyi-térnek* az igazságügyi palotával átellenes parktűkrét, a *Széchenyi*-szobor számára pedig a főpostával átellenes parktűkröt. *Strobl* Alajos megállapította, hogy úgy *Deák* Ferenc, mint *Széchenyi* István gróf szobra a *Tisza* Lajos és *Vásárhelyi* Pál szobránál jóval beljebb, a tér közepe felé fog elhelyezést nyerni, hogy így a tér szoborcsoportozata ivalakulatot vegyen. Ugyancsak ivalakulatban nyernek elhelyezést a lovasszobrok is: a király szobra a városháza előtt, *Rákóczi* szobra a *Zsótér*-ház előtt, a tér belseje felé, ugyanígy *Mátyás* király szobra a déli parktűkörben. A *Széchenyi-téri* szoborcsoportozat ekként imponáló elipszis alakot fog formálni. A művészek már is elragadtatással nyilatkoztak a *Széchenyi-téri* szobrokról, de különösen *Uj-szegedről*, melyet még egyikük sem látott. *Strobl* Alajos szombaton a reggeli, *Schulek* Frigyes a délutáni gyorsvonattal utazott vissza a fővárosba.

— **Személyi hírek.** *Jakabffy* Imre államtitkár és *Kotányi* Zsigmond államvasuti igazgató ma este a gyorsvonattal *Szegeden* át *Temesvárra* utaztak. Onnan holnap folytatják útjukat a déli határ felé.

— **Szeged a nemzetközi közúti kongresszuson.** Ebben az évben július harmadikán tartják meg a nemzetközi közúti kongresszust a belgiumi *Brüsszelben*. A kongresszuson *Szeged* városa is képviselve lesz, valószínűleg *Tóth* Mihály városi főmérnök által. A nemzetközi kongresszuson közúti, köztisztasági és hasonló természetű kérdések halmazát fogják tárgyalni. A kongresszuson azért lesz célrányos *Szeged* képvisellete, mert ott sok tapasztalatot lehet elsajátítani a külterületi utak kezelését illetőleg.

— **József főherceg és családja.** *József* főherceg feleségével, *Auguszt*a főhercegasszonnyal és gyermekeikkel, *József* Ferenc és *László* főhercegekkel és *Zsófia* főhercegnővel ma *Tapolcsányba* utaztak állandó nyári tartózkodásra. A főhercegi családdal együtt utazott az egész udvari kíséret is.

— **Dugonics András emléke.** A nagy szegedi író, e város halhatatlanja, foglalkoztatja kegyetes emlékezősképen vasárnap a róla nevezett szegedi irodalmi társaságot, a *Dugonics-Társaságot*. Lebontják *Dugonics* András szülőházát, azt a felsővárosi kis házat, melyben született, élt és halt meg az író. Érdekes története van ennek a felsővárosi alacsony kis háznak. A telket állítólag 1737 körül *Dugonics* András városkapitány és neje: *Imre* Katalin szereztek s ide építették a földszintes házat, ahol 1740 október 17-én *Dugonics* András, később pedig *Öcsö*se, *Ádám* született.